

Betænkning afgivet af Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget den 25. april 2019

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om en plan for afvikling af kulbrinteproduktionen i Nordsøen over en periode på 10 år

[af Rasmus Nordqvist (ALT) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL og ALT) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (EL og ALT) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget indstiller beslutningsforslaget til vedtagelse og vil fortsætte arbejdet for en afvikling af kulbrinteproduktionen i Nordsøen. Enhedslisten har siden partiets dannelse stemt imod nye licenser og koncessioner i Nordsøen og støtter fuldt ud, at der udarbejdes en plan for afvikling af kulbrinteproduktionen i Nordsøen.

Hvis vi skal leve op til vores internationale forpligtelser og begrænse den globale opvarmning til maksimalt 1,5 grader, skal langt størstedelen af de fossile forekomster blive i undergrunden. Derfor støtter Enhedslisten B 85.

Det er dog vigtigt for Enhedslisten, at planen for afvikling indeholder en fuld finansiering, inkl. en eventuel kompensation til olie- og gasselskaberne. Vi har i Enhedslisten ikke lyst til at give mange milliarder i kompensation til multinationale selskaber, som har opnået retten til at indvinde olie og gas i havet uden for Danmark. Det er det store dilemma her, som desværre kan blive en konsekvens af de aftaler, som et flertal i Folketinget, inkl. Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre, har indgået.

Det ændrer ikke på, at det er nødvendigt at få udarbejdet en plan for afviklingen af kulbrinteproduktionen i Nordsøen. Enhedslisten har med partiets klimaplan som mål, at afviklingen af Nordsøproduktionen skal være sket senest i 2040. Hvis det økonomisk kan hænge sammen, er vi positive over for en hurtigere afvikling.

Alternativet

Alternativets medlemmer af udvalget udtaler:

Vi står over for en skæbnestund. Klimavidenskaben er entydig: Den kræver en hurtig udfasning af olie, kul og gas, hvis vi skal redde millioner af liv og stoppe klimakrisen.

Verden styrer lige nu mod en global opvarmning langt højere end 1,5 grader, og selv om det ganske vist – og heldigvis – er blevet politisk mainstream at kræve klimahandling, er det indtil videre i det store hele blevet ved ordene. Vi har endnu ikke set politisk handling med den radikalitet, som klimakrisen kalder på.

Det er nu, vi skal levere konkrete planer, der kan kickstarte den grønne omstilling og vise vejen mod en verden i langt større balance med naturen – vores eksistensgrundlag. Derfor foreslår Alternativet med dette beslutningsforslag, at vi laver en plan for afviklingen af olie- og gasproduktionen i Nordsøen.

I dag står der 55 boreplatforme i den danske del af Nordsøen, der hver dag pumper olie og gas op af undergrunden. I direkte strid med klimavidenskaben forlænger samtlige partier i Folketinget på nær Alternativet og Enhedslisten gang på gang olie- og gasudbudsrunderne i Nordsøen. Og det er, på trods af at det er uforeneligt med den globale aftale om at bremse klimakrisen, mens vi stadig kan.

De udbudsrunder, som regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og SF i dag støtter, rækker typisk mere end 30 år ud i fremtiden, og man behøver ikke være den store matematiker for at se, at regnestykket ikke hænger sammen. Disse mangeårige udbudsrunder mod-

arbejder jo både det politiske mindstemål om at blive et klimaneutralt samfund i 2050 (hvilket Alternativet i sig selv mener er et alt for uambitiøst mål) og målet om at holde den globale temperaturstigning nede på 1,5 grader.

Hvis vi skal være det mest klimavenlige land i verden, skal vi lave en plan for afviklingen af vores fossile produktion. Det er vores pligt, vores ansvar og vores eneste mulighed for at sikre konkurrencefordele i en verden, der skal omstille sig til fremtiden. Derfor skal vi med det samme stoppe for nye udbudsrunder. Det burde vi have gjort for mange, mange år siden.

Og så skal vi omgående i gang med at iværksætte afviklingsplaner for olie- og gasproduktion i Nordsøen, som vi i Alternativet mener bør være slut i løbet af de næste 10 år.

Globalt produceres der mere end 90 mio. tdr. råolie om dagen. Under finanskrisen i slutningen af 00'erne så vi et kortvarigt produktionsfald, men bortset fra det stiger verdens olie- og naturgasproduktion år for år. USA har den største olieproduktion stærkt efterfulgt af Saudi-Arabien og Rusland. Selvfølgelig udgør den danske produktion forsvindende lidt i det globale billede. Men alle regioner i verden bidrager til stigningen i produktionen, og Danmark er den tredjestørste olie- og gasproducent i Vesteuropa, kun overgået af Norge og UK.

Den olie og gas, vi allerede har opdaget i hele verden, rækker til ca. 50 år frem i tiden. Men de allerede kendte reserver er ikke jævnt fordelt i verden. I Mellemøsten er reserverne så store, at de rækker til mere end 70 år frem i tiden, kun overgået af Syd- og Centralamerika, hvor reserverne rækker til mere end 120 år. Det gør det bare endnu mere presserende, at Europa går foran i afviklingen.

Nordsøen er ikke den guldgrube, den har været. De officielt forventede indtægter er opgjort til 4-6 mia. kr. om året. I 2016 udgjorde beskættningen på olie og gas kun 0,2 pct. af de samlede danske skatteindtægter. Vores velfærdsmodel er altså på ingen måde afhængig af oliepengene. Dansk økonomi er bomstærk og vil ikke vakle under »tabet« af Nordsoindtægter fra 2030. Ifølge vismandsrapporten fra foråret 2018 er der et gennemsnitligt overskud på 20 mia. kr. på de offentlige finanser frem til 2075. Vi skal ikke engang finde penge til at finansiere afviklingen, vi skal bare lade være med at disponere over indtægterne efter 2030, når pumperne skal stå stille.

Bliver vi ved med at pumpe den olie og gas op, vi allerede ved er der, imens vi leder efter nye reserver, er det komplet uforeneligt med løfterne om at stoppe klimakrisen – og

allerværst: Det er et generationssvigt af hidtil usete dimensioner.

Overalt i verden skolestrejker børn og unge, fordi de voksne alt for længe har ignoreret videnskaben og ikke har påtaget sig ansvaret for at undgå klodens ødelæggelse. Det vil være utilgiveligt, hvis vi ikke lytter til dem, der kræver handling, mens tid er. Indtil nu har ideen om, at vi skal gøre noget »for vores børn og børnebørns skyld«, været mere eller mindre abstrakt. Men nu er de her, vores børn og børnebørn, og kræver svar og handling nu. De kræver, at vi gør, hvad vi kan for at smide den sorte energi på porten.

Danmark står over for et vigtigt valg. Skal vi med en stærk økonomi i ryggen afvikle en aktivitet, der ikke er etisk forsvarlig? Skal vi rejse os op, være modige og være det land, der går foran i klimakampen og afvikler vores olie- og gasproduktion? Eller skal vi være den generation, der efterlader klimaregningen til vores børn og unge og løber fra ansvaret?

Irland, Frankrig, Costa Rica, Belize, New Zealand og Sverige har alle allerede forbudt eller har gang i en seriøs debat i parlamentet om at forbyde efterforskning efter fossile brændsler. Verden har desperat brug for planlagt afvikling af den fossile produktion. Udbuddet af olie, kul og gas skal begrænses, hvis Parisaftalens mål skal nås, og der hviler et særligt ansvar på rige lande for at afslutte eftersøgning og indvinding af fossile brændsler. Vi skal se afviklingen som en mulighed og ikke en byrde.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 29. januar 2019 og var til 1. behandling den 4. april 2019. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 2 bilag på beslutningsforslaget.

Mikkel Dencker (DF) Dorthe Ullemose (DF) Ib Poulsen (DF) Pia Adelsteen (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF)

Claus Kvist Hansen (DF) Thomas Danielsen (V) fmd. Jacob Jensen (V) Carsten Kissmeyer (V) Torsten Schack Pedersen (V)

Marcus Knuth (V) Preben Bang Henriksen (V) Carsten Bach (LA) May-Britt Katstrup (LA) Mette Abildgaard (KF)

Bjarne Laustsen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Jens Joel (S) Kirsten Brosbøl (S) Lea Wermelin (S) nfmnd.

Karin Gaardsted (S) Søren Egge Rasmussen (EL) Øjvind Vilsholm (EL) Rasmus Nordqvist (ALT) Christian Poll (ALT)

Rasmus Helveg Petersen (RV) Ida Auken (RV) Pia Olsen Dyhr (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		